

Hoornaarmannen

Jan Smit

Tot dit jaar had ik nog nooit een man van de hoornaar (*Vespa crabro*) (Fig. 1) in het veld gezien, laat staan verzameld. In mijn collectie stond 1 exemplaar dat ik van Harry Pijfers gekregen had. Gewoonlijk komen deze mannen pas laat in het jaar, vanaf half september, uit de nesten. Ik had wel vaker op bloeiende klimop gezocht omdat ik wist dat ze daar wel op foerageren, maar had er nooit een gevonden. Ik had via Theo Zeegers gehoord dat er al in augustus mannen gemeld waren op Waarneming.nl.

Op 16 september van dit jaar was ik op zoek naar *Colletes hederæ* in Duiven. Bij een plek met bloeiende klimop vond ik, naast klimopbijen, een drietal mannen en twee werksters van de hoornaar. Ik was zeer opgetogen over deze waarneming en heb een man verzameld.

Onze verdere zoektocht naar de klimopbij bracht ons echter nog veel meer mannen van de hoornaar op andere plekken in Duiven. Verder in Achter-Drempt, Angerlo, Beek, Doesburg, Loo, Ooy, Pannerden, Sint Jansteen (Zeeuws Vlaanderen) en Zevenaar. In totaal heb ik dit jaar 30 exemplaren gezien. Ook op Waarneming.nl worden dit jaar veel mannen gemeld en/of staan op de foto.

Figuur 1. Man van de hoornaar *Vespa crabro*. Foto Albert de Wilde.

Summary

A lot of male hornets were observed in the Netherlands this year, some very early.